

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **H. V.**
zastoupená advokátem Mgr. Liborem Zbořilem
sídlem Plzeňská 3350/18, 150 00 Praha

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, IČO 00006963**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 4. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 4. 2024, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení je povinna zaplatit žalobkyni náklady řízení k rukám jejího zástupce Mgr. Libora Zbořila, advokáta, ve výši 7 238 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalovaná prvostupňovým rozhodnutím ze dne 13. 12. 2023, č. j. X, podle § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) přiznala žalobkyni invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.
2. Rozhodnutím žalované uvedeným ve výroku tohoto rozsudku bylo podle § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“), rozhodnuto o námitkách žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí tak, že žalovaná výrokem I zamítla žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek podle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, a výrokem II žalobkyni ode dne 10. 6. 2024 zastavila výplatu invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně podle § 56 odst. 1 písm. c) téhož zákona.
3. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Uvedla, že se žalovaný dostatečně nezabýval skutečnostmi, které vyplývaly z lékařských zpráv a tvrzení žalobkyně. Ani v jednom z provedených zkoumání zdravotního stavu žalobkyně nedošlo k jejímu vyšetření posudkovou komisí, ačkoli o to žalobkyně výslovně žádala. Žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí omezil na pouhý výčet ustanovení zákona bez bližšího odůvodnění, což je podle žalobkyně samo o sobě v rozporu s právními předpisy. Žalobkyně dodala, že je v situaci, kdy je jakékoli práce neschopna, ale současně není zařazena do režimu dočasné pracovní neschopnosti a nejsou jí vypláceny dávky nemocenského.
4. Žalobkyně k žalobě přiložila rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, rozhodnutí o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby a řadu lékařských zpráv, přičemž některé z nich byly vydány po datu vydání žalovaného rozhodnutí.
5. S ohledem na shora uvedené žalobkyně navrhla, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
6. Žalovaná se k žalobě nevyjádřila.
7. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že na základě žádosti žalobkyně o přiznání invalidního důchodu byl dne 11. 10. 2023 vypracován posudek OSSZ Pardubice podle § 8 odst. 1 písm. a), odst. 4 ZOPSZ, ve znění účinném do 31. 12. 2023. Uvedený posudek, který byl podkladem prvostupňového rozhodnutí, stanovil za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XV. (funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddílu B (postižení končetin), položce 13 (funkční postižení po zlomeninách kostí dolní končetiny), písm. b) [středně těžké postižení funkce končetiny] přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 30 % - 35 %. Míra poklesu pracovní schopnosti

žalobkyně byla uvedeným posudkem o invaliditě určena ve výši 35 %, tedy tak, že zdravotní stav žalobkyně odpovídá prvnímu stupni invalidity.

9. V rámci řízení o námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí byl dne 20. 2. 2024 na základě § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 7 ZOPSZ vypracován posudek Institutu posuzování zdravotního stavu, který byl podkladem napadeného rozhodnutí. Uvedený posudek stanovil za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XV. (funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddílu B (postižení končetin), položce 11 (ztuhnutí nebo omezení pohybu v hlezenním kloubu/kloubech) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně byla uvedeným posudkem o invaliditě určena ve výši 20 %. Podle žalované tak zdravotní stav žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí neodpovídal žádnému stupni invalidity.
10. Soud provedl při jednání dne 10. 12. 2024 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobkyně, který byl vypracován v souladu s § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 15. 10. 2024 posudkovou komisí MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“), v níž jako odborný lékař zasedal MUDr. J. D., s odborností ortopedie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobkyně. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně PK MPSV považuje operativně řešenou zlomeninu kotníku pravé dolní končetiny s komplikovaným průběhem léčení a omezením rozsahu hybnosti pravého hlezenního kloubu. Toto zdravotní postižení PK MPSV zařadila do kapitoly XV. (funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddílu B (postižení končetin), položky 13 (funkční postižení po zlomeninách kostí dolní končetiny), písm. b) [středně těžké postižení funkce končetiny] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně PK MPSV určila ve výši 35 %. PK MPSV zvolila horní hranici procentního rozmezí, a to vzhledem k charakteru a stupni základního onemocnění s přihlédnutím k dosaženému stupni vzdělání, výkonu nejvýše středně těžké administrativní práce a možnosti rekvalifikace. Doložené ortopedické a chirurgické nálezy dokládají středně těžké postižení hybnosti v hlezenním kloubu pravé dolní končetiny s lehkou poruchou cití.
11. PK MPSV považuje posudek Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 20. 2. 2024 za posudkový omyl. Naopak posudek OSSZ Pardubice ze dne 11. 10. 202 považuje PK MPSV za objektivní zhodnocení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vzhledem k doloženým ortopedickým i chirurgickým nálezům s průběhem léčby. PK MPSV však oproti OSSZ Pardubice stanovila platnost posudku do 31. 10. 2026, a to vzhledem k průběhu stabilizace ortopedického nálezu.
12. PK MPSV prostudovala i žalobkyní předložené odborné lékařské nálezy vydané po datu vydání napadeného rozhodnutí, avšak k tomu dodala, že nálezy byly hodnoceny pouze ve vztahu k možným progresím jednotlivých onemocnění, při vědomí toho, že je lze uplatnit pouze v novém řízení.
13. Podle § 3 správního řádu: *Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*

14. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění: *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
15. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění: *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
16. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): *„[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“*
17. Podle § 4 odst. 2 ZOPSZ jsou v přezkumném soudním řízení k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob povolány posudkové komise. V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
18. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
19. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako úplný, přesvědčivý, řádně odůvodněný, splňuje veškeré náležitosti dané zákonem, a proto z něj při rozhodování vycházel. Posudek PK MPSV vychází z dostatečného množství lékařských nálezů, posudková komise byla řádně obsazena, neboť v ní zasedal lékař s odborností ortopedie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobkyně.
20. Soud tak považuje za prokázané, že žalovaná ve správním řízení nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně podhodnotila její zdravotní stav. U žalobkyně se k datu vydání žalovaného rozhodnutí jednalo o invaliditu prvního stupně, neboť její pracovní schopnost poklesla o 35 %. Žalovaná nenaplnila § 3 správního řádu a dopustila se tak vady řízení.
21. Vzhledem k tomu, že správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává a nenahrazuje tak činnost lékařů, nemá s ohledem na výše uvedené důvod jakkoli zpochybňovat závěry PK MPSV. Krajský soud proto žalované rozhodnutí podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným ohledně stupně invalidity žalobkyně, včetně příslušného zákonného zařazení zdravotního postižení žalobkyně a procentuálního ohodnocení míry poklesu její pracovní schopnosti ve smyslu přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jak je uvedeno shora. V dané věci proto

bude žalovaná v dalším řízení vycházet z posudku PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, ze dne 15. 10. 2024.

22. Pro úplnost krajský soud dodává, že s lékařskými nálezy přiloženými k žalobě se PK MPSV vypořádala ve svém posudku. Jde-li pak o přiložená rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti a o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrní doby, krajský soud uvádí, že tato rozhodnutí potvrzují trvání pracovní neschopnosti, avšak nevypovídají o zdravotním stavu žalobkyně z hlediska stupně invalidity, proto jimi nebyl proveden důkaz.
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované uložil povinnost nahradit žalobkyni účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. náklady právního zastoupení žalobkyně podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“). Náklady právního zastoupení představuje odměna právního zástupce žalobkyně za 4 úkony právní služby v celkové výši 4 000 Kč podle § 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 [příprava a převzetí zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a), seps žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d), účast na jednání PK MPSV dne 15. 10. 2024 podle § 11 odst. 1 písm. g) a účast na soudním jednání podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. Krajský soud nepřiznal požadovanou odměnu za vyjádření k posudku ze dne 31. 10. 2024, ve kterém právní zástupce shrnoval informace vyplývající z posudku. Tento úkon krajský soud nepovažuje za účelně vynaložený náklad na straně žalobkyně. Dále náklady řízení tvoří paušální náhrada hotových výdajů za 4 úkony právních služeb podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 1 200 Kč. Odměna právního zástupce žalobkyně proto činí 5 200 Kč.
24. Dále náklady řízení tvoří cestovní výdaje ve výši 381 Kč podle § 156 a násl. zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, a náhrada za promeškaný čas právního zástupce žalobkyně strávený cestou k jednání soudu a zpět ve výši 400 Kč podle § 14 odst. 1 písm. a), odst. a 3 advokátního tarifu. Celková výše nákladů řízení proto činí částku 5 981 Kč.
25. Protože je právní zástupce žalobkyně plátcem DPH, takto přiznané náklady řízení se zvyšují o částku 1 257 Kč. Celkové náklady řízení tak činí 7 238 Kč. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení k rukám jejího právního zástupce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s § 64 s. ř. s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovil přiměřenou lhůtu k plnění v délce 30 dnů podle § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 10. prosince 2024

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně